covered in 9 of them. 4 test pits were excavated in the area near the stairs joining Mindaugo and Vingrių St. A 40–70 cm thick undisturbed cultural layer dating to the 17th century was discovered in 2 of them. 2 test pits were excavated beside the footpath joining the stairs between Mindaugo and Vingrių St. with the buildings of the Vilnius College of Higher Education, Faculty of Economics, located at Naugarduko St. 5. No undisturbed cultural layer survived in them. 5 test pits were excavated in the courtyard of the Vilnius city chief police commissariat at Mindaugo St. 14. No valuable cultural layer was found in them. 2 test pits were excavated to the SE of the car park belonging to Vilnius College. No archaeologically valuable cultural layer was found in them. 3 test pits were excavated in the E part of the stadium belonging to the S. Daukantas Secondary school. A cultural layer, which, based on isolated finds, dates to the 17th century, was recorded at a depth of 4 m in 1 of them.

Vitalija Veževičienė

Žvalgymai Vilniaus senamiestyje su priemiesčiais

2007 m. buvo vykdomi archeologiniai žvalgymai Vilniaus senamiestyje su priemiesčiais (A1610K1).

Baltajame skg. 3A, sklype, išsidėsčiusiame Užupio kvartale, ribojamame Polocko g., Krivių g. ir Baltojo skg., žvalgymai buvo susiję su pastato 3A renovacija – rūsyje buvo klojama šiluminė sistema, o prie namo P ir V sienų buvo kasamos prieduobės rūsio langams. Bendras iššvalgytas plotas – 48 m². Namo viduje, patalpose A ir B iškastos iki 0,5 m gylio ir iki 1 m pločio tranšėjos. Pusrūsyje iki projektinio gylio fiksuotas niveliacinio smėlio horizontas. Įžemis nepasiektas. Prie namo P ir V sienų iškastos dvi prieduobės prie rūsio langų. Vienos jų dydis 6x2 m, gylis iki 1 m, kitos – atitinkamai 4x2 ir 1,2 m. Prieduobių vietoje fiksuotas vientisas supiltinis pilkos smėlingos žemės su statybinėmis griuvenomis horizontas, datuojamas XX a. Šioje vietoje įžemis nepasiektas. Tyrinėjimų metu archeologiškai vertingų radinių, nesuardyto kultūrinio sluoksnio, pastatų liekanų neaptikta.

Buvusio Paplaujos priemiesčio teritorijoje, **Paupio g. 21** ištirtas 4 m² ploto žvalgomasis šurfas. Jo vieta pasirinkta taip, kad sutaptų su istorinio priestato, stovėjusio XIX a., V sienos dalimi.

Šurfo V dalyje 20 cm gylyje aptikti buvusio priestato, stovėjusio XIX a., V sienos pamatų fragmentai. Pamatai 40–50 cm gylio, plotis nenustatytas. Siena orientuota Š–P kryptimi. Pamatai mūryti iš gelsvų 25–26x 12,5–13x5,5–6,5 dydžio plytų, rištų kalkių skiediniu. Skiedinys labai trapus. Be sveikų plytų, pastebėta ir jų nuolaužų – matyt, pamatams naudotos ir skaldytos, antrinio panaudojimo plytos. Prie pamatų aptiktos dvi monetos: 1940 m. 5 kapeikos ir varinis 1754 m. Augusto III grašis.

Šurfe fiksuotas 1,45–1,5 m storio kultūrinis sluoksnis. Surinkti 43 XVI–XX a. radiniai. Pagal aptiktus radinius viršutiniai kultūrinio sluoksnio horizontai 1 ir 2 datuojami XX a. I puse – XX a. viduriu (priestato griovimo laikotarpiu). Horizontai 3 ir 4, kuriuose aptikta XVI–XIX a. radinių, datuojami XIX a. Horizontas 5, esantis virš įžemio, gali būti pirminis žemės paviršius, tačiau, neaptikus radinių, jo chronologija neaiški.

Malūnų g. 3 numatomoje pamatų hidroizoliacijos vietoje atlikti archeologiniai žvalgymai, kurių metu palei dalį namo pamatų (palei buto 13 sienas) iškastos dvi tranšėjos. Iš viso ištirtas 28 m² plotas. Įžemis nepasiektas.

Kieme kasta ***tranšėja 1*** buvo 20 m ilgio, 0,95 m pločio ir 1,5 m gylio. Po paviršiniais XX a. horizontais 20–30 cm gylyje fiksuotas 1,1–1,2 m storio kultūrinis sluoksnis. Jame aptikta XVI–XVIII a. radinių: buitinės keramikos, koklių, stiklinių dirbinių fragmentų). Sprendžiant iš sluoksnyje buvusių gana gausių smulkių bei pavienių stambių statybinių griuvenų (plytų ir čerpių fragmentų, subyrėjusio kalkių skiedinio), galima manyti, kad tai – namo remonto ar atstatymo darbų pėdsakai. Remiantis aptiktais radiniais bei istorine medžiaga, kultūrinis sluoksnis datuojamas XVIII a. pabaiga – XIX a. pradžia.

Iš gatvės pusės kasta ***tranšėja 2*** buvo 12,4 m ilgio, 70 cm pločio ir 1,2–1,75 m gylio. Joje iki 85 cm gylio fiksuoti XX a. kultūrinio sluoksnio horizontai, susiformavę gatvės paviršiaus niveliacijos metu. Iki projektinio gylio aptiktas 70–85 cm storio XVIII a. pabaigos – XIX a. pradžios kultūrinis sluoksnis, kuriame aptikti keli XVII–XVIII a. radiniai.

A. Strazdelio g. 1 ir Šv. Dvasios g. buvo keičiamos inžinerinės komunikacijos. Archeologiškai iš viso žvalgytas 690 m² plotas.

A. Strazdelio g. pastato 1 vidiniame kieme senojo kolektoriaus vietoje buvo tiesiamas naujas. Kadangi kai kuriose trasos atkarpose kolektorius buvo tiesiamas naujose vietose, jose prieš mechanizuotų darbų pradžią iškasti du 2x1,3 ir 2x1,4 m dydžio žvalgomieji šurfai. Juose fiksuotas 0,2–1,1 m storio XIX–XX a. archeologiškai nevertingas kultūrinis sluoksnis. Galima manyti, kad kultūrinis sluoksnis tiesiamos komunikacijos vietoje buvo nukastas dar XIX a., kai prasidėjo intensyvesnis šios teritorijos užstatymas. Būtent todėl ***šurfe 1*** kultūrinio sluoksnio neaptikta visiškai, o ***šurfe 2*** jis buvo supiltinio pobūdžio arba perkastas. Vidiniame kieme palei korpusą 1 kastoje tranšėjoje fiksuotas XIX a. pabaigos – XX a. pradžios mūras – akmenų ir skaldytų plytų pamatai, kurie greičiausiai yra to paties pastato dalis.

Šv. Dvasios g., palei korpusą 1 bei korpusų 1 ir 2 susikirtime senosios komunikacijos buvo keičiamos naujomis, įrengiami šuliniai, keičiama senoji vandens kamera. Palei korpusą 1 iš Šv. Dvasios g. pusės bei vidiniame kieme kastos iki 2 m gylio ir 2,2 m pločio tranšėjos, kurių bendras plotas buvo apie 130 m². Žemės paviršius Šv. Dvasios g. pusėje palei korpuso 1 pamatus pažemintas iki 1,75 m gylio (iškasta ištisinė apie 2,2 m pločio prieduobė). Neperkastose vietose fiksuotas iki 1,4 m storio kultūrinis sluoksnis. Įžemis pasiektas 0,7–1,4 m gylyje. Surinkti 125 radiniai, kurie datuojami XVI a. pabaiga – XX a. ***Trasų I–III*** nesuardytų kultūrinių horizontų chronologija neaiški. Trasos III sluoksnis 5 preliminariai gali būti datuojamas XVI a. pabaiga – XVII a. ***Trasos V*** ankstyviausi kultūrinio sluoksnio horizontai 3 ir 4a datuojami XVII a. Trasose fiksuoti XX a. II pusės požeminių inžinerinių komunikacijų tiesimo perkasimai.

Archeologiniai žvalgymai atlikti Vilniuje įrengiamų **viešojo transporto stotelių vietose**. Prieš informuojant archeologus apie darbus, dalis jų jau buvo atlikta. Iškastos 23 perkasos (likusiose vietose žemės kasimo darbai jau buvo atlikti), ištirtas bendras 161 m² plotas. Žvalgymų metu daugeliu atveju fiksuoti 2–3 horizontų kultūriniai sluoksniai, susiformavę gatvės paviršių niveliacijos metu. Aptikti horizontai datuojami XX a. Viešojo transporto sto-

telių vietų 30, 61, 73 aplinkoje fiksuotos buvusių mūrinių statinių liekanos, datuojamos XIX a. pabaiga – XX a. I puse.

Field surveys at locations in the old town and in the suburbs

In 2007 surveys were conducted at various locations in the old town and in the suburbs. A 48 m² area was surveyed in the building being renovated at Baltasis Sq. 3A and its approaches. Trenches up to 0.5 m deep and up to 1 m wide were excavated in the house's basement. 2 areas (6x2 m and 4x2 m) were excavated near the house's S and W walls. Sterile soil was not reached and no archaeologically valuable finds, undisturbed cultural layer, or building remains were discovered.

A 4 m² test pit was excavated at Paupio St. 21 and a 1.45–1.5 m thick cultural layer was discovered. 43 16th–20th-century finds were collected. Foundation fragments of a former 19th-century outbuilding were recorded at a depth of 0.2 m in the test pit.

2 trenches (a total of 28 m²) were excavated at Malūnų St. 3. Trench 1 (20 x 0.95 m and 1.5 m deep) was excavated in the courtyard. A 1.1–1.2 m thick cultural layer, which contained 16th–18th-century household ceramic sherds, stove tile sherds, and glass shards, was recorded in it. The layer dates to the late 18th – early 19th century. Trench 2 (12.4 x 0.7 m and 1.2–1.75 m deep) was excavated on the street side. A late 18th – early 19th-century cultural layer, which contained several 17th–18th-century finds, was recorded in it.

A survey was conducted in an area of 690 m² at A. Strazdelio St. 1 and on Šv. Dvasios street. No cultural layer was discovered in the 2x1.3 and 2x1.4 m test pits excavated in the interior courtyard at A. Strazdelio St. 1 or the layer was fill earth or had been disturbed. A wall from the late 19th – early 20th century was recorded in the trench excavated in the courtyard. Trenches up to 2 m deep and 2.2 m wide (in all about 130 m²) were excavated and a pit about 2.2 m wide was dug on Šv. Dvasios street. A cultural layer up to 1.4 m thick was recorded in those places that had not been disturbed. 125 late 16th–20th-century finds were collected.

23 trenches (a total area of 161 m²) were excavated at the sites of public transport stops. Cultural layers dating to the 20th century were recorded. The remains of brick structures from the late 19th – first half of the 20th century were recorded in the vicinity of stops 30, 61, and 73.

Ingrida Vosyliūtė

Žvalgymai Liepkalnio g. 1

2007 m. Liepkalnio g. 1 priešais pastato PR fasadą ir kieme vykdyti archeologiniai žvalgymai 42,5 m ilgio tranšėjoje.

Prie gatvės buvusioje tranšėjos dalyje iki 2,7 m gylio (H_{abs} 145,70–143,00 m) fiksuoti supiltiniai horizontai, susiformavę griaunant toje vietoje XX a. pradžioje stovėjusius pastatus. Vieno tokio pastato (greičiausiai gyvenamojo namo) liekanos fiksuotos 2,55 m gylyje. 90 cm storio pastato siena tęsėsi ŠR–PV kryptimi. Statinys buvo mūrytas iš gelsvų ir šviesiai rudų–rusvų 25x12x6, 26x13,5x7 cm dydžio plytų bei akmenų, rištų kalkių skiediniu.

Kieme žvalgytoje tranšėjoje, kuri buvo 1,2 m žemiau nei gatvė (H_{abs} 144,50 m), fiksuotos dviejų akmeninių grindinių liekanos. Pirmasis – tai XX a. buvęs kiemo paviršius,